

Schengen: welke problemen hebben invloed op 'het gebied zonder grenzen'?

Schengenvisum in paspoort ©AP Images/European Union-EP

De paspoortvrije zone van de EU werd de afgelopen jaren met allerlei uitdagingen geconfronteerd. Lees meer over de problemen en hoe de EU het vrije verkeer binnen haar grenzen stimuleert.

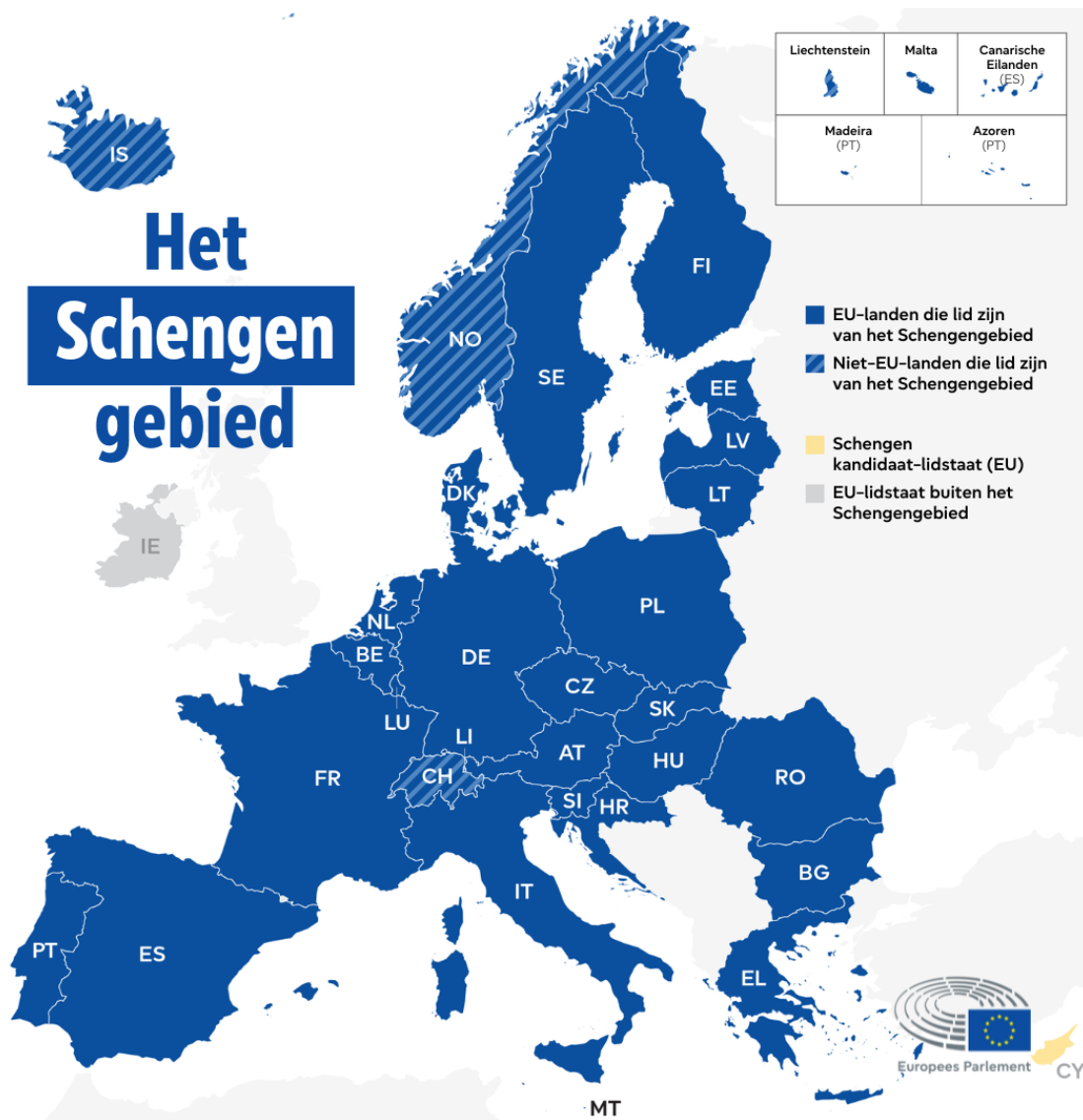
Verscheidende EU-landen hebben opnieuw grenscontroles ingevoerd als reactie op terroristische aanslagen of migratiestromen. Ook de uitbraak van Covid-19 in 2020 heeft landen ertoe aangezet weer [grenscontroles](#) in te voeren in een poging de verspreiding van het virus tegen te gaan.

De Schengenregels staan dergelijke controles aan de binnengrenzen alleen toe als tijdelijke en uitzonderlijke maatregelen.

Hoeveel kost het en wie heeft er invloed op?

De grenscontroles verstoren de vrije stroom van mensen, goederen en diensten in de EU:

- Ze hebben voornamelijk invloed op: grensoverschrijdend goederenvervoer, grensarbeiders (1,7 miljoen werknemers in de EU steken dagelijks een grens over om naar hun werk te gaan) en toerisme.
- Er zijn administratieve- en infrastructuurkosten voor de publieke sector.
- Na meer dan twee jaar worden de kosten van grenscontroles **geschat op € 25-50 miljard** aan eenmalige kosten en € 2 miljard aan jaarlijkse bedrijfskosten. Meer informatie in deze [EPRS-briefing](#).

De Schengenzone versterken

De EU heeft verschillende maatregelen genomen om de integriteit van het Schengengebied te versterken:

- [systematische controles aan de buitengrenzen](#) van de EU op iedereen die de EU binnenkomt - inclusief EU-burgers - werden in april 2017 ingevoerd.
- [nieuw in- en uitreisysteem](#) om de verplaatsing(en) van niet-EU-burgers in het Schengengebied te registreren en om de controles te verbeteren en versnellen
- versterkte [externe grensbewaking](#) door de oprichting van het [Europees Grens- en kustwachtagentschap](#) (Frontex)
- [meer bevoegdheden voor Europol](#), het politiebureau van de EU, om de strijd tegen terrorisme op te voeren

Schengen herstellen

In december 2021 stelde de Europese Commissie een herziening van de regels voor het Schengengebied voor, om ervoor te zorgen dat herinvoering van controles aan de binnengrenzen een laatste redmiddel blijft en om in plaats daarvan het gebruik van alternatieve maatregelen, zoals gerichte politiecontroles en versterkte politiesamenwerking, te bevorderen.

De EP-leden hebben herhaaldelijk gepleit tegen de frequente herinvoering van controles, die [het vrije verkeer van personen in de EU belemmeren](#).

Het Parlement keurde de [bijwerking van de Schengenregels](#) in april 2024 goed en stelde duidelijke termijnen vast voor de controles aan de binnengrenzen. De Raad gaf zijn goedkeuring in mei 2024.

Op 10 november 2022 keurde het Parlement de toetreding van [Kroatië tot de vrije reiszone](#) voor eind 2022 goed. Op 1 januari 2023 is [Kroatië toegetreden](#) tot het Schengengebied.

Op 30 december 2023 besloten de EU-landen unaniem het groene licht te geven voor de afschaffing van de grenscontroles met Bulgarije en Roemenië aan de interne lucht- en zeegrenzen van de EU vanaf 31 maart 2024. De controles aan de [landsgrenzen werden op 1 januari 2025 opgeheven](#).

Het Schengengebied in cijfers

- 29: aantal landen in het Schengengebied
 - 4: aantal niet-EU-landen die deel van Schengen zijn (IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland)
 - 2: EU-landen die niet deel van Schengen zijn (Cyprus en Ierland)
 - Meer dan 4 miljoen: oppervlakte van het Schengengebied in vierkante kilometer
-

Meer informatie

[Briefing: De herziening van de Schengengrenscodes \(mei 2022\)](#)

[EP Factsheet: Beheer van de buitengrenzen](#)

[Overzicht van de artikels over migratie](#)

Dit artikel werd oorspronkelijk gepubliceerd in mei 2018 en voor het laatst bijgewerkt in juli 2024.